

LISTINA IZ SAO PAULA ZA SVETOVNO UPRAVLJANJE

1. Vstopili smo v novo dobo. V dobo tesnobe in globalne zaskrbljenosti, brutalno stisnjeni z urgentnostjo sedanjega trenutka in nujo ukrepati brez odloga. Upanje, da nam bo uspelo spremeniti tok zadev z običajnim in tradicionalnim načinom reagiranja, se ni ukoreninilo. Čas je za konstruktivne provokacije in drzne miselne premike zunaj običajnega toka stvari. Urgentnost situacije terja radikalne in takojšnje spremembe.

Začetek sprememb bi moralo biti leto 2009. Pa vendar se ob G8 in G20 in vseh neodločnih gostobesednih vrhunskih srečanjih vedno bolj odmikamo od kakršne koli možnosti, da bi potegnili nauk iz vseh velikih kriz, s katerimi se soočamo. Kot da se vodilni iz sveta politike in gospodarstva, od katerih je odvisno človeštvo, ne zavedajo groženj za obstoj našega planeta. Neizprosno klimatsko segrevanje je dejstvo, pa vendar še vedno nimamo planetarnega sporazuma, kako zares kljubovati nevarnosti, ki življenjsko ogroža naš planet Zemljo. Priča smo trdovratnosti ultra špekulativnega gospodarstva in ultra vplivnega finančnega sistema, slepega za človeštvo, pa vendar ni nobene ureditve na svetovni ravni proti toku stvari, ki ruši socialno stabilnost in povzroča vedno več socialne bede in človeškega trpljenja. Poleg tega je razširjenega toliko jedrskega orožja, da bi z njim lahko razstrelili svet, pa vendar ni nobene dolgoročne aktivnosti za izkoreninjenje te eksistenčne nevarnosti. Če ne bomo ničesar storili danes in bo jutri še ostalo kaj zanimanja za zgodovino našega časa, potem bodo opazovalci lahko ugotavljali le krivdo odgovornih zaradi njihove neaktivnosti, krivdo za zločin, ker niso pomagali človeštvu, ko je bilo ogroženo.

2. Danes smo soočeni z neverjetnim spojem kriz svetovnih dimenzij: z usihanjem naravnih virov, z neobnovljivim uničenjem biodiverzitete, s propadom svetovnega finančnega sistema, z razčlovečenjem mednarodnega gospodarskega sistema, z lakoto in pomanjkanjem, z virusnimi pandemijami, s političnim razkrojem... Ne glede na zagotavljanja tehnokratov in profesionalnih skeptikov, se v resnici nobene od teh kriz ne da obravnavati ločeno kot izoliran fenomen. Vse se med seboj tesno prepletajo, so soodvisne in skupaj predstavljajo eno veliko "polikrizo", ki svetu grozi s "polikatastrofo". Čas je, da ovrednotimo sistemski značaj problema, zato da bi lahko prišli do celovitih rešitev - do prvih orientacijskih točk za ponovno opredelitev načel, ki naj postanejo v prihodnosti vodilo za globalno urejanje vprašanj človeštva.
3. Ker so vse velike krize 21. stoletja planetarne, morajo moške in žene celega sveta to svojo medsebojno soodvisnost prepoznati. Ob nepričakovanih katastrofah in ob tistih, ki nas neposredno ogrožajo: skrajni čas je, da se človeštvo, ki je na razpotju vseh različnih kriznih situacij, zave svojega položaja "skupnosti v usodi". Ne gre za učinek metulja. Gre za resnico, kruto in resno, da gre za naš skupni dom, ki mu grozi, da se bo sesul - in da ga lahko rešimo samo s skupno močjo.

Nauk globalizacije par excellence je, da danes nobena država ne more izsiliti spoštovanja svetovne ureditve ali vsiliti nepogrešljivih globalnih pravil. Konec je imperialističnih skušnjav, konec je enostranske dominacije zahoda. Vedno bolj se vključujejo nevladni akterji. Vse to nakazuje omejitve koncepta državne suverenosti in neuspeh njenega modela mednarodnega delovanja: med-vladnosti. Nacionalni interesi še vedno prepogosto prevladajo v smislu "lokalnih egoizmov", s čimer mednarodno

prizorišče spreminjajo v forum neokusnega barantanja. Povsod, pa naj gre za boj proti klimatskim spremembam, za energetska vprašanja, vprašanja skupne varnosti, svetovne trgovine ali drugo, povsod nevarna kratkovidnost, lastna nacionalnim interesom, kaže nesposobnost dvigniti se na nivo aktualnih izzivov. Kajti pri igrah na ničelno vsoto je vsaka koncesija doživeta kot poraz.

Razen tega se tudi v promociji multipolarnosti pogosto skriva le ravnovesje nacionalnih vplivov in aspiracij po dominaciji. Potrebno je torej delati z organizacijskimi modeli, ki predstavljajo alternativo hegemoniji.

4. Da bi lahko začeli vzpostavljati "globalno skupnost v usodi", je potrebno najprej razglasiti načela medsebojne planetarne solidarnosti. Potrebno je razglasiti "Deklaracijo o soodvisnosti". Začeti torej uvajati svetovno upravljanje, ki bo vredno te besede. Sedaj takega upravljanja v resnici ni. Elementi mednarodne ureditve in nekatere ustanove sicer učinkovito delujejo na svetovni ravni. Ampak potrebno je ponovno premisliti omejitve v mednarodnem pravu, katerega temeljno načelo je nacionalna suverenost, zato da bi lahko presegli to načelo v imenu višjega načela, Pravičnosti. Globalno upravljanje namreč pomeni sposobnost dvigniti se nad barantanje z nacionalnimi interesi in v imenu človeštva sprejeti politične odločitve na planetarni ravni.

"Mednarodna skupnost" ne more več ostati neka nedoločna entiteta, ki se ji odreka politično bit ali se jo sumniči zahodnjaške pristranskosti. Nujno potrebna reforma Združenih narodov že veliko predolgo časa zadeva ob realpolitik, ki obvladuje mednarodno prizorišče. Ilustracij neuspešnosti med-vladnih politik je več: nesposobnost upoštevati sistemski vidik problemov; nesposobnost omogočiti spremembe Varnostnega sveta; nesposobnost okrepiti delovanje v smeri kot je Sveta za ekonomsko, socialno in kulturno varnost. To ni več čas nacionalne suverenosti v strogem pomenu besede, ampak čas svetovne solidarnosti.

5. Prvi korak k opredelitvi svetovne solidarnosti je prek univerzalne veljave koncepta soodvisnosti. Zato svečano pozivamo države, ki se čutijo najbolj prizadete zaradi klimatskega ogrevanja, da združijo svoje glasove v času pogajanj o klimatskih spremembah in razglasijo svojo pripravljenost, da del svoje suverenosti uresničujejo skupaj, zato da bi bili končno sprejeti učinkoviti mehanizmi ukrepanja. V istem duhu bo tudi potrebno, da se več držav združi in skupaj izvede pritisk na Generalno skupščino Organizacije združenih narodov, da uradno sprejme Univerzalno deklaracijo o soodvisnosti. Kajti temu načelu pravičnosti, ki je po naravi stvari višja od strogega spoštovanja nacionalnih suverenosti, je potrebno dati pravno veljavo.

Svečano pozivamo k ustanovitvi politične talilnice, kjer se bodo konkretno določali najvišji interesi človeštva, za ustanovitev mesta, kjer bodo prek predstavnikov civilne družbe ter moralnih avtoritet, intelektualcev in znanstvenikov izražene duhovna raznolikost in modrosti različnih kultur.

Svečano pozivamo k ponovnemu iskanju pionirskega duha snovalcev Listine Združenih narodov, ki so razglasili: "Mi, ljudje sveta..."

6. Zvest vrednotam, za katere se zavzema, je Mednarodni Kolegij pripravljen aktivno

prispevati k nastajanju nujno potrebnega svetovnega upravljanja. Prvič, s sklicem Svetovne konvencije, ki jo predstavljajo predstavniki iz sveta politike in iz civilne družbe in ki morajo ponovno osmisliti človekove pravice v planetarni dobi. Kajti ko bo enkrat načelo soodvisnosti pridobilo položaj univerzalne norme, bo iz tega nujno potrebno potegniti konkretne ustrezne konsekvence za področje okolja, trgovine, konfliktov itd. Drugič, Kolegij je pripravljen vzpostaviti virtualno platformo civilne družbe kot prostor dialoga, izmenjave izkušenj in dobrih praks v svetu kot odgovorov na sodobne izzive. Končno, Kolegij se zavezuje k najstrožji budnosti glede svetovnih zadev. Javno in brez zadržkov bo razkril odločitve, ki po njegovi sodbi ne bodo v najvišjem interesu človeštva, pač pa v funkciji samovoljnih ozko nacionalnih in nezakonitih interesov.

Devetnajsto stoletje je bilo stoletje industrijskih narodov in njihovih vojn. Dvajseto stoletje je bilo stoletje vladavine množic in totalnih vojn. Prisluhnimo nevidnim tokovom zgodovine: enaindvajseto stoletje bo stoletje globalnega upravljanja ali pa nas ne bo več.

Res je nujno opozarjati, še nujneje pa je začeti.
Začnimo!

Sao Paolo, 7. novembra 2009

Collegium International-Mednarodni kolegij
www.collegium-international.org

(delovni prevod)